

१. १. °पत्प्राति आ॒ग्रे॑. ४, ५. पुगपत् प्रलीयते यदा तस्मिन्महात्मनि
३. १, ५४. भा॒ग. ११, १२. भा॒ष. ३, ११९५६. हा॒रि॑. ११७६३. ११७६८. र. २, ७२, ४१.
४. गो॒र. २, ६८, २९. ४, २१, ४. ५, २३, ५६. ६, ९४, २३. का॒न. २, २, ६. सांक्षेपि॑क. ३०.
५. चा॒क. ७७. ad ६९, २. राघ. ४, १५. ३, ६८. कुमारा॑. २, १८. चि॒च. ९, ४१. वा॒राह.
६. ब्रह्म. स. ११, ३७. ४०, ४. ८८, ३७. ९३, ४३. कथा॑. २१, ४३. ११७. २६, २७८. ३४, २५६.
७. ४२, ७०. भा॒ग. प. २, ४, ९. ३, ६, २, ११, २४. ४, १०, ४. इं. स्ट. ४, ३११, १ v. u. Schol.
८. zu गामि॑. १, १, १५. zu नाशि॑. २२, ४६. चक्रेणा॒ पुगपत् = सच्यक्त्॑ Schol. zu P.
९. २, १, ६. वो॒प. ६, ६१. म० सांक्षेपि॑क. १८. — Vgl. योगपत्य.

युग्पोर्ष्वग् (युग - पार्श्व + 1. जि) adj. zur Seite des Joches gehend (von einem jungen Stiere) AK. 2,9,63. H. 1260. °पार्श्वक् v. l.

युग्मुराण (युग + मूर) n. Titel eines Abschnittes in der Gargasamhitā Ind. St. 9,173.

1. पुगमात्र (पुग + मात्रा) n. die Länge eines Joches: पुगमात्रोदिते सूर्ये MBn. 3,16723. = कृस्तचतुष्कृ NIŁAK. °टीर्ण VJUTP. 197.

2. पृथग्मात्रः (wie eben) adj. (f. त्री) *Joch-gross* CAT. Br. 3, 5, 1, 34. 7, 3, 1,
27. KĀTJ. Cr. 5, 3, 33. 17, 3, 14.

युग्ल n. 1) *Paar* AK. 2, 5, 38. TRIK. 2, 5, 38. H. 1423. HALĀJ. 4, 15.
 नयन° Spr. 1233. स्तनचक्रवाक° 1970. VARĀH. BH. S. 69, 10. 13. 24.
 KATHĀS. 3, 27. 11, 51. BHĀG. P. 4, 26, 20. 5, 2, 13. MĀRK. P. 63, 63. KAUARAP.
 3. वस्त्र° PANĀKAT. 29, 16. 184, 16. 226, 18. Auch m. Suçā. 1, 22, 14. Spr.
 999. युग्ला मूँ mit einem Andern bei Seite gehen Verz. d. Oxf. H. 61, b,
 No. 108, Z. 9. Am Ende eines adj. comp. f. श्री PANĀKAT. 226, 19. — 2)
Doppelgebet, Bez. eines best. Gebetes an Lakshmi und Nārājaṇa
 PĀDMOTTARAKH. 23 im ÇKDRA. Hierher wohl °भक्ताः: als Bez. einer Un-
 tergruppe der श्री लक्ष्मी विद्या विद्या. Ein. S. 1. 1. 4, 100.

युगलक् (von युग्ल) n. 1) *Paar*: चराण्मन्त्रूः KATHĀS. 43, 266. — 2)
Doppel-Clōka, *zwei Clōka*, *durch welche ein und derselbe Satz durchgeht*. Schol. zu KĀVYĀD. 1.13. RĀGĀ-TAB. S. 2, 22. 135. 212.

पुगलाव्य (पुगल + आव्या) m. eine best. Pflanze, = वर्कू RÁGAN. im CKDr. पुगलान u. d. letzten Worte nach derselben Aut.

पुग्लाय् (von पुग्ल) ein Paar darstellen: पाशपुग्लायित ein Paar Schlingen darstellend Spr. 999, v. l.; s. Th. 3, S. 367.

पुगव्रतं oder °त्रा (पुग + व्र) *gāṇa* खण्डिकादि zu P. 4, 2, 45. —
Vgl. पैगवतः.

युग्मव्या, युग्मव्याप्तबाङ् d. i. युग - व्याप्त - बाङ् erklärt der Comm.
zu RAGH. ed. Calc. 3,54 durch युग्मव्याप्त⁽¹⁾ अर्गलावत् लम्बौ वाहू यस्य सः।

युग्मशक (युग Lustrum + १. अंशक Theil) m. Jahr TRIK. १, १, १०९. H.
२४ प्राप्तिक H. २४

पुगादि (पुग + श्वा०) m. der Anfang eines Juga, Weltansang Verz. d.
Orf. H. 87 a 42 १८८७ Boz. Civa's Civ.

युगादिनि॑न m. der erste (आदि) Gîna des Juga: श्री॒ Bez. Rshabha's
CATR. S. 18.

युगादीश m. der erste (ग्रादि) Herr (ईश) des Juga, Bez. R shabha's ebend.
युगादा (या + आ०) f. der erste Tag eines Juga COLEBR. Misc. Ess. I.

186. WILSON, Sel. Works 2,207. fg. 210. Verz. d. Oxf. H. 87,a,16.

WEBER, GJOT. 20. Çiva's Çiv.

युगात् (युग + अत्) m. 1) *Ende des Joches*: स्युगात्कूबर् R. 5,42,16.
 — 2) *Meridian*: युगात्मधिद्विढः सविता so v. a. es ist Mittagszeit ÇĀK. 87,2, v. l. nach einigen Erklärern ist hier युग = प्रह्ला, nach andern = दक्षत्चतुष्पृष्ठ; vgl. युगात् 2). — 3) *Ende einer Generation* MBh. 5, 1873. — 4) *Ende einer Weltperiode, Weltende* H. 161. HALĀJ. 1, 117. HARIV. 3662. 5003. 11322. R. 2, 61, 21. 4, 8, 2. 60, 16. RAGH. 13, 6. SPR. 517. BHĀG. P. 2, 7, 12. 38. 3, 33. 4. 5, 18, 6. VERZ. D. OXF. H. 87, a, 43. °रुचि R. 4, 14, 28. युगात्मायि MBh. 1, 5475. R. 3, 30, 35. SPR. 2335. युगात्मार्णव BHĀG. P. 5, 18, 28. °करा VARĀH. BRH. S. 11, 15.

पगात्क m. = पगात् 4) Verz. d. Oxf. H. 52, a, 24, 42.

यगात् (यग + अ०) n. 1) eine Art Joch, ein besonderes Joch H. 737.

— 2) die zweite Hälfte des durch den Meridian durchschnittenen Bogen, den die Sonne am Himmel beschreibt: पुगात्तरमाहृदः सविता so v. a. es ist Mittag vorbei Qsk. 57, 2; vgl. पुगात्त 2). — 3) eine andere —, eine folgende Generation Spr. 1381.

युगाय् (von युग), °यते lang wie ein Juga —, wie eine Ewigkeit erscheinen: त्रिर्थयुगयते ब्राह्मपश्यन्ताम् BHAG. P. 10.31, 15.

युग्म्^३ in वस्त्रे^० (von वस्त्रयुग) adj. mit einem Kleider-Paare versehen
P. 8, 4, 13, Sch.

युगेश (युग + शे) m. der *Beherrscher eines Lustrum VARĀH.* Brh. S.8,23.
युगेश्य (युग + त्य) m. Bez. einer best. *Truppenaufstellung* Kām. Ni-
 ge 19,10

पुर्म् (von १. पुर्ण्) उपादि. १, १४५. १) adj. (f. श्री) *paarig, geradzahlig*
 कात्ति. चा. १६, ७, २४. आच. ग्रहि. १, १४, ४. १५, ७, २, ३, १३. fg. गोभि. ४, ३, ३४.
 ५, १७. र्व. प्राति. १, ३. २, ७. ३, १०. १६, ३८. म. ३, ४८. जानि. १, ७९. २२७. सुच्र.
 १, ३२१, १४. इंदि. स्ट. ४, ३१३. ३४५. वराह. ब्रह्म. स. ७८, २३. ८३, २. मार्क. प.
 ३०, ७. ३१. ३७. ३४. ८०. fg. कुल. zu म. ३, २७७. — २) n. सिद्धि. क. २४९, अ,
 १३. a) *Paar* AK. २, ३, ३८. ३, ४, २८, २१४. त्रिक. २, ३, ३८. ह. १४२४. हालि. ४,
 १३. वस्त्र. चान्कि. ग्रहि. ५, २. जानि. १, २९। कथास. २४, ११३. ४३, ७५. fg.
 पादुकोपनस्थि पुमानि R. २, १, ६९ (१००, ७० गोर्र.). इन्द्रियि सुच्र. २, ३४०, ७.
 स्तन० स्प्र. ३०३. नयनाङ्गजन० ३६४. सुभास. २, ३०. ३४. fgg. ३८. ११, ८. वा-
 राह. ब्रह्म. स. ५१, ९. ४०. ४४, ६०. ७०, ९. १०३, १. कथास. ६, ४०. २०, २७. पांकर.
 १, १४, ५७. °चारिष्योः क्लैश्योः *paarweise* उत्तराराम. २७, १३ (३६, ४). °प्रुक्ति
 so v. a. प्रुक्ति °सुच्र. २, ३१, १८. सा पुर्म् प्रस्तये त्विलिंगे १, ३२५, १२. पु-
 त्तमापत्या eine Mutter von Zwillingen कथास. २१, ४८. Am Ende eines
 adj. comp. f. श्री चारु. ८. र्ति. ४, १४. काउरा. ४६. — b) die *Zwillinge* im
 Thierkreise इंदि. स्ट. २, २३९. — c) *Doppel-Čloka*, zwei Čloka, durch
 welche ein und derselbe Satz durchgeht, कोल्ब्रा. Misc. Ess. २, ७१. राग-
 तार. स. १४. १३१. १३४. fg. १९३. २०३. २२२. २२६. २४९. — d) *Vereinigung* —,
 Zusammenfluss zweier Flüsse (= संगम Comm.). R. २, ७१, ५. — e) häufig
 fehlerhaft für पुर्णि, z. B. म. ८, २९३ ed. लोइ. MBh. ३, १४९२२. R. २, ८९, १८
 (die Bomb. Ausgr. haben die richtige Lesart). — Vol. न०.

पुराम् 1) adj. = पुराम् 1) Ind. St. 8, 313. — 2) n. a) = पुराम् 2) a) Vst. in LA. (III) 13, 14. am Ende eines adj. comp. f. श्री KATHĀS. 23, 226. — 1) पुराम् 2) a) S. D. ४७२, १. — ३) a) Vst. A. ५, १०८, १४६. T. S. १, ११२.

III/III (III/II + 4, 5) m. du Zeilkinge Tav. 2, 3, 222.

प्राप्तिसंबन्धीय (प्राप्ति + संबन्धीय) adj. CATB. 3.5

यासैऽन् adj. = यास 1); स्वेच्छा; Cat. B.B. 9.3.3.4.